

Domače NOVICE

LETO IV.

Štev. 22

Lenart, 26. novembra 1964

Urejuje uredniški odbor: Franjo Muršec, predsednik — člani: Breda Stuhec, Jože Šuman, Franc Šuman in Franček Stefanec — Odgovorni urednik Franček Stefanec. — Uredništvo in uprava Lenart, Radgonska cesta 9. — Izhaja stalno na 8. straneh drugi in četrti četrtek. — Letna naročnina 500 din, inozemstvo 900 din. — Tekoči račun pri podružnici NB Maribor številka 604-11-608-103. — Ime: Pogodbena skupnost za izdajanje časopisa »Domače novice« Lenart. — Tiska CP »Cejski tisk« Celje.

Decentralizacija sredstev omogoča boljše gospodarjenje

NOVI ZAKON O DAVŠCINAH — POVECATI INTENZIVNOST DELA — HITREJE RESEVATI ZDRAVSTVENO IN SOCIALNO PROBLEMATIKO

V celotni razpravi so na posvetu političnega aktiva, ki je bil sestavljen iz obč. odb. SZDL, obč. kom. ZKS, obč. kom. ZMS in drugih, izhajali iz najnovejših gospodarskih ukrepov in se strinjali, naj bi bila v prihodnje vse do skupščinskih volitev aktivnost usmerjena v razpravo o aktualnih gospodarskih in drugih vprašanjih. Z občani in člani SZDL bi se morali temeljito pogovoriti o vsem, kar jih zanima, zlasti pa se

bo potrebno zavzeti za čim širše sodelovanje pri kadrovanju v vse skupščine.

Za naše območje je zelo aktualen novi zakon o finansiranju družbeno političnih skupnosti in zakon o davščinah občanov. O predlogu zakona o davščinah lahko čitate v našem posebnem sestavku na 3. strani.

Na sestanku so povedali, da se pripravlja prenos nekaterih novih pristojnosti na občinske

skupščine. V tej zvezi so menili, da je za te dejavnosti potrebno prenesti sredstva. Do sedaj se je namreč večkrat zgodilo, da prenosu pristojnosti ni sledil prenos potrebnih sredstev. Na raznih posvetih v prihodnje bo potrebno posvetiti tudi pozornost, kako spričo določene decentralizacije sredstev v neposredno upravljane delovnih organizacij, ta sredstva čimbolj racionalno izkoristiti. Odločno so se navzoči na sestanku zavzeli za preusmeritev investicij, ki je zlasti potrebna lenarški občini, zaradi slabo razvitega šolstva, zdravstva, socialnega varstva in drugih podobnih dejavnosti. Po ustavi je republika dolžna pokriti potrebe, ki so določene z zakonom, če občina tega ne more z lastnimi sredstvi. Vendar so na posvetu menili, da se ne kaže preveč zanašati na to ustavno določilo in da se morajo vsi v občini potruditi za doseg čimboljših gospodarskih uspehov, ki ne smejo temeljiti iz-

ključno na novih investicijah, temveč je potrebno povečati intenzivnost dela.

Največ nerešenih problemov je v občini v zdravstvu. Zabeležena je velika umrljivost dojenčkov (4,15% napram živorojenim), ki je nad okrajnim in republiškim povprečjem ter porast števila TBC bolnikov. V občini je povprečna starostna doba za moške 56 let, za ženske pa 62 let, medtem, ko je republiško povprečje za moške 66, za ženske pa 71 let. Zelo zaostalo je tudi socialno varstvo, saj je na primer povprečna socialna podpora 2.900 din (najnižja 1.000, najvišja pa 5.000 din). V omenjenih vprašanjih in o vprašanih stanovanjske izgradnje bodo govorili na raznih predstojećih sestankih.

Obširne diskusije na sestanku so se udeležili tudi republiški poslanci: Franc COP, Janez SVAJNCER in Jelka FIRBAS ter podpredsednik Okrajnega odbora SZDL Maribor.

DRUŽBENO AKTIVEN IN IDEJNO RAZGLEDAN

Na nedavni razširjeni seji Občinskega komiteja ZKS Lenart so razpravljali o kriterijih za člane novega komiteja. Poudarili so, da morajo biti novi člani komiteja družbeno aktivni in idejno razgledani. Na seji so sprejeli tudi strukturni kriterij za novi komite, o katerem bodo razpravljale osnovne organizacije in bodo dale svoje predloge, ki jih bo potem upoštevala kadrovska komisija pri komiteju. V novem komiteju naj bi bilo vsaj 25% žena in 25% mladine. Rotirani naj bi bili predvsem tisti, ki so se pokazali neaktivne ter tisti, ki so že več mandatnih dob v komiteju. Novi člani komiteja naj bi

imeli največ po dve funkciji. Novi komite bo štel 17 članov.

Na seji so se še dogovorili, da morajo biti konference osn. organizacij končane do 15. decembra. Letna konferenca ZKS občine Lenart pa bo koncem januarja prihodnjega leta. Osnovne organizacije bodo izvolile na 5 člane enega delegata za občinsko konferenco.

Osnovne organizacije naj na svojih letnih sestankih obravnavajo dve do tri vprašanja. Posebno skrb pa morajo posvetiti delu komunistov na terenu v drugih organizacijah. Ob nedavnem sestanku članov SZDL v Lenartu je bilo navzočih le nekaj članov Zveze komunistov.

NOVA ZDRAVSTVENA POSTAJA

Otvoritev zdravstvene postaje v Benediktu.

Foto: Brumen

V Benediktu so dne 7. t. m. odprli novo zdravstveno postajo. Otvoritve so se udeležili med drugim republiška poslanka Jelka Firbas, direktor Zdravstvenega zavoda dr. Franc Gabršček in predsednik Obč. odb. SZDL Lenart Franjo Muršec.

Sodobno opremljena zdravstvena postaja bo v mnogočem izboljšala delo zdravstvene službe v Benediktu. Uredili so ordinacijo, čakalnico in sanitarije. Opremo so dobili od okrajnega odbora RK Maribor. Adaptacijo pa je financiral Zdravstveni dom Lenart.

OB DNEVU REPUBLIKE ČESTITAJO OBČANOM ČLANI
POGODBENE SKUPNOSTI ZA IZDAJANJE ČASOPISA
»DOMAČE NOVICE« LENART:

Skupščina občine Lenart, Občinski komite ZKS Lenart, Občinski odbor SZDL Lenart, Obč. sind. svet, Občinski komite ZMS, Agrokombinat KZ Lenart, Trgovsko podjetje »Potrošnik«, Gradbeno podjetje, Veterinarska postaja, Gostinsko podjetje Lenart, Delavska univerza Lenart, Komunalni zavod Lenart, Lekarna Lenart, Krajevna skupnost Benedikt, KZ Zg. Ščavnica-Velka, Ob. odbor RK, Prosvetno društvo »Ernest Golob« Gradišče, Osnovna šola Gradišče, Krajevna skupnost Cerkevjak in Občanski svet kulturno prosvetnih organizacij!

ČESTITKAM SE PRIDRUŽUJE TUDI UREDNIŠTVO!

DOMA

in po svetu

Ob 47. obletnici oktobrske socialistične revolucije je bila 7. novembra na Rdečem trgu v Moskvi parada enot moskovske garnizije in delovnih ljudi sovjetske prestolnice. Pred začetkom parade je govoril obrambni minister maršal Malinovski. Na proslavi so bile delegacije socialističnih držav. Kitajsko delegacijo je vodil Ču En Laj, ki je nato dal časa ostal v Moskvi na razgovorih o odnosih med obema državama.

Jemenski predsednik Abdulah Al Salal je sporočil, da se je 8. novembra nehala vojna med vladami in rojalističnimi silami v Jemenu. S tem je začel veljati sporazum, ki so ga predstavniki jemenske vlade in predstavniki rojalistov sprejeli pred nekaj dnevi na sestanku v vzhodnem Sudanu.

V Beogradu so podpisali sporazum med vladama SFRJ in ZDA o programu izmenjave na področju izobraževanja.

V Beogradu se je mudila kuvajtska gospodarska delegacija. Pogovarjali so se o poglobitvi medsebojnih ekonomskih odnosov.

V Beogradu se je mudila državna in partijska delegacija Alžirije pod vodstvom predsednika skupščine in organizacijskega sekretarja FLN Ben Ala.

Dosedanjega predsednika Čehoslovaške Novotnyja so ponovno izvolili za predsednika za obdobje petih let.

V Jugoslaviji je bil na obisku senator J. W. Fulbright, predsednik odbora za zunanje zadeve senata ZDA. Ob času obiska je imel več razgovorov z najvidnejšimi predstavniki oblasti.

Na VIII. plenumu Centralnega komiteja ZKS so obravnavali vlogo in pojmovanja komunistov v sedanjih gospodarskih in družbeno političnih dogajanjih. O tem je uvodoma govoril predsednik ideološke komisije CK Stane Kavčič. Na tej seji so tudi sklenili, da bo V. kongres ZKS marca prihodnjega leta v Ljubljani. Posamezne konference ZK bodo za ta kongres volile po enega delegata na 100 članov.

V Sudanu so bili pretekle dni nemiri. Formiran je bil novi nacionalni obrambni svet. Svetu načeljuje sudanski premier Kalifa. Ibrahim Abud je odstopil kot šef države in vrhovni poveljnik sudanske vojske.

Predsednik Tito je obiskal Kranj in si ogledal več tamkajšnjih tovarn.

Francija je pričela z Alžirijo razgovore o saharškem petroleju. V Franciji so lani rafinirali 46 milijonov ton surove nafte, ki je skoraj vsa prišla (razen 2,5 milijona ton) iz inozemstva.

Uradni predstavnik državnega sekretariata za zunanje zadeve Dušan Blagojevič je na tiskovni konferenci sporočil, da bo državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popovič 25. novembra obiskal Pariz, kjer se bo sestal s francoskim zunanjim ministrom Couve Murvillom. Razgovarjala se bosta o aktualnih mednarodnih problemih in francosko jugoslovanskih odnosih.

Skrbeti za vsestranski kulturni dvig človeka

Na zadnji seji občinskega sveta kulturno prosvetnih organizacij Lenart so sklenili, da je potrebno v bodoče skrbeti za vsestranski kulturni dvig človeka. Na območju naše občine se pojavljajo še mnogi problemi, ki bi izostali, če bi bil kulturni nivo poedincev na višji stopnji.

V razpravi o predstoječi dejavnosti KUD-ov so bili mnenja, da morajo ti začeti z raznimi vrstami kulturnih dejavnosti, ki so v posameznih krajih že našle svoje mesto. Izražena je bila zahvalnost prosvetnim in drugim delavcem na vasi, ki so in skrbijo za vsestranski dvig kulture občana. Svet je razpisal kulturno revijo,

tekst objavljamo v drugem številku.

Na seji sveta so tudi sklenili, da morajo biti občni zbori društev končani do konca t. m. V začetku decembra pa bo občinska skupščina kulturno prosvetnih organizacij. Za skupščino bodo društva izvolila po 4 delegate.

Navzoči so v svetu napravili nekatere kadrovske spremembe. Med drugim je bil za novega predsednika občinskega sveta kulturno prosvetnih organizacij občine Lenart izbran tov. Franček Stefanec.

Na seji sta bila prisotna republiška poslanca Janez Svajncer in Jelka Firbas ter tajnik okrajnega sveta tov. Citeršlager.

Na enega zdravnika 6394 prebivalcev

V naši občini pride na enega zdravnika splošne prakse 6.394 prebivalcev. Vsak zdravnik (imamo tri zdravnike splošne prakse in honorarno specialista za TBC) pri skupnem številu 28.595 zdravstvenih pregledov, na eno uro pregleda 7,2 pacienta. Zvezna norma pa je 5 pregledov na uro.

Od kmetijskih zavarovancev je bilo pregledanih v preteklem letu samo 8.285 ali 29%. Naravni prirastek (rojstva) komaj zadostujejo za kritje odselitev iz območja občine.

Največ dojenčkov pri nas umre v prvem tednu življenja predvsem zaradi nepravilne prehrane matere v predporodni dobi.

Imenovana volilna komisija

Na nedavnem posvetu občinskega političnega aktiva je na predlog občinskega odbora SZDL Lenart bila imenovana volilna komisija, ki bo skrbela za potek skupščinskih volitev spomladi prihodnje leto. Komisijo sestavljajo:

Jelka Firbas, Edo Zorko, Ernest Smid, Tone Skrban, Jože Dreo, Alfred Pirher in Franjo Muršec.

Deset let manj življenja

Povprečna življenjska doba naših občanov je za moške 56 let in za ženske 62 let. Republiško povprečje pa znaša za moške 66 ter za ženske 71 let. Ta podatek nam pove, da naši občani živijo povprečno preko 10 let manj kot v ostalih krajih Slovenije.

Najpogostejši vzroki smrti so obolenja srca in ožilja, maligne neoplazme (rak) obolenje živčnega sistema (zaradi alkoholizma), obolenje dihal itd.

Aktivnost preobremenjenega funkcionarja!

Pogovor o našem listu

Že četrto leto naši občani čitajo svoje »Domače novice«. Zasedujejo v njih življenje svojih krajev, odločitve OS in ostalih občinskih organov ter problematiko in uspehe svoje delovne organizacije. V Domačih novicah naši kmetovalci najdejo tudi marsikateri nasvet, teh pa bo v bodoče še več.

Ko čitamo naš list, nam mnogokrat ne pride na pamet, kako list izhaja, kdo ga finansira ipd. Naročnina, ki je dosedaj znašala 500 din letno krije le del stroškov. Od članarine imamo torej komaj 900.000 din dohodkov, potrebujemo pa okoli 5 milijonov din. Razliko med plačano članarino in stvarnimi potrebami krijejo člani pogodbene skupnosti. Žal pa je teh članov še vedno premalo in dosedanji člani skupnosti ne krijejo vseh potrebnih izdatkov, ki so v zvezi z Domačimi novicami.

Ce bi vse delovne organizacije, družbeno politične organizacije, ustanove in drugi pristopili k Pogodbeni skupnosti, bi potem zbrali skupaj toliko sredstev, kot jih je potrebno za nemoteno izhajanje lista. Mnogi pa k skupnosti niso pristopili. Eni vsled tega, ker pravijo, da nimajo na razpolago finančnih sredstev, drugi pa, ker o njih pišemo baje samo kritično.

Prvim bi želeli odgovoriti, da vemo, da je pri nas res na vsakem koraku nujno potreben vsak dinar za naš hitrejši razvoj. Vendar, če se prispeva za Domače novice znesek, ki je določen po našem statutu, moramo vedeti, da je ta znesek dobro vloženo. Ta znesek so delovne in druge organizacije dale svojemu delavcu, ki mu je poleg naporenega fizičnega dela potrebno tudi izobraževanje, razvedrilo ipd. Vsi bi morali imeti interes

in vedno več dajati za kulturni dvig našega občana. Pripombe: »da našemu kolektivu novice niso potrebne«, ni sprejemljiva. Videti moramo sodobni čas razvoja in stremeti za stalnim napredkom.

Drugim, ki so mnenja, da o njih pišemo samo kritično, bi želeli povedati, da ni naš namen nekoga za vsako ceno kritizirati. Če pa se določene napake nekje pojavljajo, potem jih pač registriramo in jih ne moremo obleči v svilo ter jih napraviti drugačne kot so. O nepravilnostih pišemo zato, da bi se te čimprej odklonile in da bi nam vsem bilo jutri lepše...

Spodbudno za nas, ki se z listom ukvarjamo je, da se 96% naših bralcev strinja s koncepcijo lista. Ta podatek nam je dala anketa, ki smo jo nedavno izvedli. Podrobno o rezultatih ankete bomo pisali ob drugi priložnosti.

Dragi bralci, tudi vi ste člani delovnega kolektiva, organizacije, društva itd. Dvignite se na seji, ki jo ima vaš delavski svet ali vaša organizacija ter predlagajte, da postane tudi vaš kolektiv ali organizacija član Pogodbene skupnosti za izdajanje lista »Domače novice« Lenart. Sredstva, dana v ta namen, se bodo bogato obrestovala. Pričakujemo, da nam boste kmalu sporočili vašo odločitev in nakazali na naš tekoči račun znesek, za katerega smo vas prosili z zadnjim dopisom.

Jugoslavija je v Evropi med zadnjimi po številu časopisov na prebivalca, naša občina pa je zadnja v Sloveniji po številu časopisov, radio aparatov in ostalih komunikacijskih sredstev. NE BODIMO VEDNO ZADNJI!

Uredništvo

Občani in komuna v luči novega davčnega sistema

Na predlog občinskega odbora SZDL Lenart in z namenom, da seznanimo bralce »Domačih novic«, katerih velika večina je dolžna prispevati družbi sredstva v obliki raznih davkov, z novim davčnim sistemom, ki bo pričel veljati s 1. 1. 1965. leta, bomo v tem sestavku opisali najznačilnejše novosti novega davčnega sistema.

V Uradnem listu SFRJ, števil. 32 z dne 29. 7. 1964 je objavljen temeljni zakon o prispevkih in davkih občanov, ki bistveno spremeni vlogo občine pri predpisovanju vseh vrst prispevkov in davkov občanov, hkrati pa tudi vlogo občana — upravljalca. V teh dneh pa se veliko diskutira o republiškem zakonu o prispevkih in davkih občanov, ki bo kot dopolnilni zakon k temeljnemu zveznemu zakonu. Oba omenjena zakona o prispevkih in davkih občanov obravnavata prispevke, oziroma davke vseh vrst, ki so jih doslej obravnavali številni raznoimenski predpisi, kakor zakon o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka delavcev, zakona o davku od dohodkov od avtorskih pravic, zakon o davku od osebnega dohodka, temeljni zakon o občinski dokladi in o posebnem krajevnem prispevku, zakon o davku od dediščin in o davku od daril, zakon o bruto dohodku zavezancev za dohodnino od samostojnih poklicev in od drugega premoženja, zakon o stopnjah dohodnine od dohodka od odvetništva, uredba o dohodnini, uredba o prisilni izterjavi

pravil in drugih proračunskih dohodkov ter predpisi, izdani na podlagi naštetih zakonov oziroma uredb.

Če pogledamo najprej dosednji sistem obdavčevanja, ugotovimo, da je bil le-ta, kljub večkratnim spremembam od osvoboditve do danes, še vedno precej centralno urejen. Tako so bili predvsem kmečki davki (dohodnina) odmerjeni zavezanecem v vsej državi po enakih stopnjah, davčne olajšave so bile določene kmečkim zavezancem z enega mesta, ne oziraje se na specifičnosti terena in občanov na območju vse države. Razumljivo je, da iz enega mesta tudi ni mogoče ugotoviti in upoštevati različnega napora in stroškov, kakor tudi ne različnih pogojev v katerih davčni zavezanci ustvarjajo dohodek na območju vse države. Obravnavanje teh stvari in odločanje o njih prenaša že nova ustava, temeljni zakon o prispevkih in davkih ter končno sedaj še Republiški zakon o prispevkih in davkih v pristojnost občin in s tem v vse večje samoodločanje občanov, kar je v bistvu decentralizacija odločanja o pravicah in obveznostih občanov.

Nova zakona o prispevkih in davkih, ki kot že povedano obravnavata vrsto prispevkov in davkov po dosedanjih predpisih, dajeta raznim davščinam nove nazive:

Dosedanji naziv davka:

1. Proračunski in dopolnilni proračunski prispevek.

2. Dohodnina od kmetijstva in občinska doklada od kmetijstva.

3. Dohodnina in občinska doklada od samostojnih poklicev in od premoženja.

4. Davek od dohodkov od avtorskih pravic.

5. Davek od osebnega dohodka državljanov.

6. Dohodnina od stavb.

7. Davek na dediščine in darila.

8. Takse na proizvajalne priprave in predmete v državljanski lastnini.

9. Davek na tujo delovno silo.

Novi naziv davka:

1. Prispevek iz osebnega dohodka od delovnega razmerja.

2. Prispevek od osebnega dohodka od kmetijstva.

3. Prispevek iz osebnega dohodka samostojnih in drugih gospodarskih dejavnosti.

4. Prispevek iz osebnega dohodka od samostojnega upravljanja negospodarskih storitev.

5. Davek od drugega premoženja in premoženjskih pravic.

6. Prispevek iz osebnega dohodka od avtorskih pravic.

7. Prispevek iz skupnega dohodka občanov.

8. Davek od stavb.

9. Davek na dediščine in darila.

10. Davek na proizvajalne priprave v kmetijstvu.

11. Davek na dohodek dopolnilnega dela drugih oseb.

Razlika med prispevki in davki je v tem, da se bodo plačevali prispevki od dohodkov doseženih z osebnim delom, davki pa od dohodkov od premoženja in pre-

moženjskih pravic ter od premoženja samega. Temeljni zakon o prispevkih in davkih prinaša le temeljne določbe, ki bodo veljale za območje vse države, kot npr., da se plačujejo prispevki in davki samo od dohodkov, doseženih na območju naše države, da določa zveza za svoje vire dohodkov na določene osnove svojo stopnjo, republika za dohodke, ki pripadajo njej svojo, občine pa zopet svojo stopnjo prispevkov oziroma davkov za svoje dohodke. Stopnje, ki jih bo določila zveza, pa tudi stopnje, ki jih bo določila republika za svoje dohodke, bodo proporcionalni, občine pa bodo lahko progresivne za svoje dohodke predpisive stopnje.

Po temeljnem zakonu o prispevkih je vsak občan dolžan po svoji gospodarski moči prispevati za materialne potrebe družbene skupnosti s tem, da plačuje določene prispevke in davke. Osnova za prispevek iz osebnega dohodka vseh vrst, je osebni dohodek, ki ga občan doseže z osebnim delom; osnova za prispevek iz osebnega dohodka od kmetijske dejavnosti bo še vedno katastrski čisti dohodek. Osnova za davek na dohodke od premoženja ali premoženjskih pravic, oziroma za davek na premoženje so dohodki, ki jih občan doseže z uporabo premoženja oziroma premoženjskih pravic, oziroma vrednost nepremičnine, ki jo občan pridobi z dedovanjem ali darilom, kakor tudi z zakonom določeni premoženjski predmeti.

Kostanjevec

RAZPIS KULTURNE REVIFE

Na zadnji seji občinskega sveta kulturno prosvetnih organizacij Lenart dne 4. 11. 1964 so sprejeli sklep, da svet razpiše za mesec marec 1965 naslednjo KULTURNO REVIFO:

— Dramske prireditve odraslih, mladincev in pionirjev v okvirju KUD-ov.

— nastopi odraslih, mladinskih in pionirskih pevskih zborov.

— lutkovne prireditve in literarni večeri.

Vsak, ki bo v reviji sodeloval, bo dobil za svoje delo enako finančno pomoč od občinskega sveta. Občinski svet bo vsem sodelujočim dal posebne spominke diplome.

Nastope bo ocenjevala komisija, ki jo bo imenoval občinski svet. Na predlog te komisije si bo posamezne nastope ogledala komisija od okrajnega sveta in odločila, kdo bo prišel v upoštevanje za okrajno revijo.

Cilj letošnje kulturne revije mora biti: aktivno delati na vseh področjih kulturne dejavnosti na vasi, pri tem pa je paziti na kvaliteto izbire dela in izvedbe.

Sodelovanje na reviji morajo prosvetna društva prijaviti najkasneje do konca januarja 1965.

40 občanov bo obiskovalo osnovno šolo za odrasle

OBRTNO GRADBENO PODJETJE LENART POKAZALO INTERES ZA IZOBRAŽEVANJE SVOJIH DELAVCEV

Delavska univerza Lenart je v dogovoru z Obrtno gradbenim Podjetjem Lenart, da bo v okviru osnovno-šolskega izobraževanja otvorila 7. in 8. razred za odrasle. Predvidoma se bo pouk začel v mesecu decembru, ker ima delovna organizacija do takrat še sezono. Za šolo je iz tega podjetja prijavljenih 31 delavcev ter 10 delavcev iz drugih kolektivov.

NAMESTO 199, SAMO 2 MILIJONA

Za investicijsko dejavnost so šole dobile v letu 1964 2.940.000 din. S temi sredstvi so bila izvršena nekatera najnujnejša dela.

Za organiziranje najracionalnejšega pouka, bi po minimalnem programu potrebovali 199.550.000 din. S temi sredstvi bi se izvršila naslednja dela: adaptacija in ureditev 6 šolskih zgradb, dograditev učilnic in delavnice, ureditev telovadnice in garderob, ureditev vodovoda, sanitarnih prostorov, oprema učilnic in dopolnitev opreme, ureditev kabinetov in opreme, nabava športnih rekvizitov, ureditev prostorov za šolsko mlečno kuhinjo in ureditev igrišč.

Stroške šolanja bo za svoje delavce nosilo gradbeno podjetje. To je za delovno organizacijo pohvalno in bi jo morale druge posnemati.

Po vprašanju družbeno ekonomskega izobraževanja delavcev je bilo doslej premalo storjenega. Delavska univerza bo organizirala letos seminar za člane samoupravnih organov in za vodilne uslužbenke. Na seminarju bodo predavali najkvalitetnejši

predavatelji iz Maribora, ki že vrsto let delajo po tem vprašanju.

Lansko leto je strokovno in družbeno-ekonomsko izobraževanje najbolje uspelo v Agrokombinatu KZ Lenart. S podobnim izobraževanjem bodo letos začeli tudi v KZ Zg. Sčavnica—Velka.

Za izobraževanje morajo biti zainteresirani samoupravni organi podjetij in vsi člani kolektivov.

DU Lenart bo letos organizirala seminar tudi za vodstva aktivov ZMS.

Notranjost dela nove zdravstvene postaje v Benediktu.

Foto: Brumen

Tednik

Glasilo Socialistične zveze delavcev (jedstva za Podravje)

Iz komune Ptuj

TEČAJ ZA SLABO PISMENE

V izobraževalnem centru Tovarne glinice in aluminija v Kidričevem bodo te dni organizirali tečaj za slabo pismene delavce. S tem hočejo dati tečajnikom tisto, kar je slehernemu članu kolektiva potrebno za uspešno delo. Največ polpismenih je tistih delavcev, ki so hodili v šolo med vojno. (Tednik št. 45).

PRISPEVKI ZA MARIJO BELA

V zadnji številki smo pisali, da je za Marijo Bela zbranih 3.700 din. Po tistem pa smo prejeli še prispevek od MARTE ARNUS iz Švice. Prispevala je 20 frankov. Franke smo zamenjali v lenarški menjalnici in za nje dobili 3.008 din. Skupni znesek za Marijo Bela je sedaj 6.708 din.

Prispevke še nadalje nakupujte na naš tekoči račun z oznako — za Marijo Bela.

PISMA BRALCEV

Pozdrav iz Švice

Od MARTE ARNUS, ki sedaj živi v Švici, smo sprejeli pismo sledeče vsebine: »Tudi jaz sem postala naročnica vašega časopisa. Sem od vas precej oddaljena, toda tem ljubša mi je vsaka novica iz rojstnega kraja. Z velikim veseljem sem prejela prvo številko časopisa, še bolj pa sem bila presenečena in vesela, ko ste mi poslali kar celotno izdajo Domačih novic. Iz srca se vam zahvaljujem za dobrosrčnost, katero ste mi storili. Sedaj bom seznanjena z vsemi novicami tudi za vse leto nazaj, odkar me ni doma. Zelo rada čitam o tem, kako se moj kraj razvija na vseh področjih.

Prilagam tudi 20 frankov (5.008 din) k prispevkom za Marijo Bela ter vas tovariško pozdravljam!«

POZAR V BRENGOVI

15. novembra je v Brengovi št. 56 pri Juljani Kukavec izbruhnil požar in napravil 840.000 din škode. Hiša, pokrita s slamnato streho, je do tal pogorela. Ogenj je povzročil 8 letni rejnec, ki je v kolarnici zažgal koruzno slamo.

Trgovsko podjetje »Potrošnik« Lenart v Slovenskih goricah obvešča cenjene potrošnike, da bodo vse poslovalnice izven Lenarta od 1. decembra 1964 dalje odprte neprekinjeno od 8. do 15. ure. Poslovalnice v trgu Lenart pa bodo še nadalje odprte dopoldne in popoldne.

NEUSPEH IN PONOVA SREČANJA ROKOBORCEV

Na prijateljskem srečanju z rokoborskim klubom ASKO v v Rosentalu pri Grazu so lenarški rokoborci izgubili z rezultatom 15:3. To je bil drugi največji poraz lenarških rokoborcev.

22. novembra je bil 5. turnir za naslov republiškega prvaka v Mariboru. O rezultatih bomo pisali prihodnjič.

29. novembra gredo mladinci na finale državnega prvenstva, ki bo ob dnevu republike v Beogradu.

6. decembra pride na prijatelj-

sko srečanje v Lenart rokoborski klub iz Firšenfelda (Avstrija).

12. decembra bo v Lenartu srečanje med rokoborskim klubom iz Trsta in Lenarta.

20. decembra bo na gospodarskem razstavišču v Ljubljani šesti turnir za naslov ekipnega prvaka. Takrat bo tudi proglašenje republiškega ekipnega zmagovalca.

Pri vseh srečanjih želimo domačim rokoborcem veliko uspehov z željo, da ne bi izgubili svojega slovesa.

Manjka 20 učiteljev

V občini Lenart bi potrebovali 101 učeno moč. Ob zaključku šolskega leta 1963/64 pa je bilo le 81 učnih moči. Trenutno pa jih je 78.

Na našem območju imamo 8 osnovnih šol, od katerih je 7 popolnih, ena pa je podružnica in nepopolna. Na vseh šolah je v začetku šolskega leta 1964/65 bilo 2.729 učencev. Te otroke poučuje 62 učiteljev, dva predmetna učitelja, trije strokovni učitelji, šest absolventov srednjih šol in 8 upraviteljev (od teh 4 predmetni učitelji).

V šolskem letu 1964/65 pa je zasedba na šolah naslednja: 6 predmetnih učiteljev, 59 učiteljev, 4 strokovni učitelji, 9 honorarnih učnih moči, skupno 78 učnih moči. Na vseh šolah je 92 oddelkov in 52 učilnic. V posameznih razredih pa je tudi po 50 učencev (primer v Voličini).

Nov gasilski dom

Cerkvenjaški gasilci imajo že pripravljenih nekaj finančnih sredstev za izgradnjo novega gasilskega doma na »Gomili«. Dosedanji gasilski dom je premajhen in ne odgovarja nastalim potrebam.

Pri izgradnji novega doma bodo prebivalci pomagali s prostovoljnimi delom in s prispevki. Predvidevajo, da bodo stolp novega doma nekoliko dvignili in ga obenem uredili tudi za turistične namene. Iz »Gomile« je namreč lep razgled po Slovenskih goricah in proti Prekmurju. Za novim gasilskim domom nameravajo zgraditi prostor za vaje gasilcev, obenem pa bi bilo tukaj otroško športno igrišče.

ČLANI SZDL POMAGALI PRI IZGRADNJI

S pomočjo uvidevnihi članov SZDL je Francu Palucu iz Cerkvenjaka uspelo postaviti v zelo kratkem času novo gospodarsko poslopje. Staro poslopje mu je prvega septembra letos pogorelo.

Novo gospodarsko poslopje bo vseljivo do 15. novembra. Krajevna organizacija SZDL je v ta namen izvedla nabiralno akcijo. Zbrali so 50.000 din gotovine, 27 m³ lesa in precej prostovoljnih delovnih ur.

Novo poslopje stoji 15 m od glavne ceste.

AVTO-MOTO DRUSTVO LENART

ZELI VSEM SOFERJEM IN
OBCANOM OB VELIKEM
PRAZNIKU JUGOSLOVAN-
SKIH NARODOV

SREČNO VOZNIJO

S prvim decembrom bo v Lenartu odprta na Ptujski cesti št. 15

»DELAVNICA ZA POPRAVILO
RADIJSKIH IN
TV SPREJEMNIKOV«

Občani poslužujte se uslug
te delavnice!

FRIZERSKI SALON »MILENKA IVNIK«

iz Lenarta

ZELI SVOJIM STRANKAM
VESELO PRAZNOVANJE
DNEVA REPUBLIKE IN SE
PRIPOROČA!

VSEM OBCANOM ZELIMO
SREČNE PRAZNIKE OB
DNEVU REPUBLIKE

KOLEKTIV

Lekarne

LENART

OBCINSKA GASILSKA
ZVEZA LENART,

ČESTITA VSEM OBCANOM
ZA PRAZNIK REPUBLIKE
29. NOVEMBER!

ANTON PUŽ
CEVLJAR IZ LENARTA
ZELI OB DNEVU REPUB-
LIKE OBCANOM MNOGO
DELOVNIH USPEHOV!

SLAŠČICAR
Fanuz Januzi
iz Lenarta,
ZELI OBCANOM VESELO
PRAZNOVANJE IN JIH VA-
BI V SVOJ LOKAL!

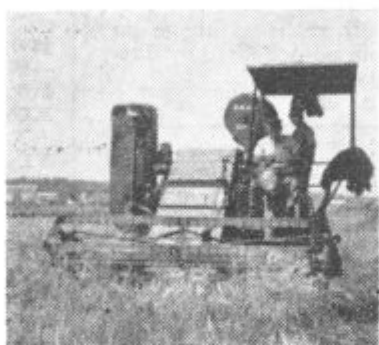
VSEM OBCANOM IN SVO-
JIM ODJEMALCEM ZELI
OB DNEVU REPUBLIKE
VESELO PRAZNOVANJE

ERNEST POLANEC
PEČAR IN LONČAR
iz Lenarta.

AGROKOMBINAT

KZ

LENART

»AGROKOMBINAT« KZ Lenart se s svojo močno letno lastno kmetijsko proizvodnjo vključuje v vse jugoslovansko prizadevanje za čimvečjo tržno proizvodnjo.

Za sodelovanje v proizvodnji z zasebnimi proizvajalci posluje delovna enota »KOOPERACIJSKA PROIZVODNJA«

Delovna enota »BLAGOVNI PROMET« oskrbuje lastno in zasebno kmetijsko proizvodnjo z reprodukcijskim materialom in odkupuje vse kmetijske pridelke.

Samostojni obrat »TRANSPORT« opravlja prevoze blaga tudi izven gospodarske organizacije.

Samostojni obrat »MIZARSTVO« in žaga »BREST« opravlja razrez hlodovine in izdeluje kvalitetne mizarске izdelke.

Kolektiv želi vsem kooperantom, svojim poslovnim prijateljem in občanom prijetno praznovanje obletnice rojstva naše republike in mnogo uspešnega nadaljnega sodelovanja.

PIONIRJI NAM PIŠEJO PRIJATELJI IZ ČEHOSLOVAŠKE

Podmladkarji Rdečega križa na osnovni šoli Cerkvenjak smo izrazili željo, da bi si dopisovali s podmladkarji iz drugih držav. Željo smo sporočili glavnemu odboru Rdečega križa Slovenije.

Po nekaj tednih smo dobili lep album od podmladkarjev iz Čehoslovaške. Vsi smo bili presenečeni in zelo veseli. Album smo pokazali vsem pionirjem naše šole. Prijateljem smo takoj odgovorili. Tudi mi bomo izdelali album in ga poslali našim prijateljem v Čehoslovaško. V njega bomo dali risbe naše okolice in prilepili fotografije iz našega življenja.

Pri sestavljanju albuma nam bodo pomagali krožki. Morda bomo imeli kdaj priliko, da se bomo z daljnimi prijatelji srečali in stisnili roke kot dobri tovariši.

Vanda Pravdič 6. b
Cerkvenjak

ZBRALI 25 ZABOJEV JABOLK

Učenci vseh razredov osn. šole Cerkvenjak smo ob tednu otroka zbrali 25 zabojev lepih natrغانih jabolk. Nabrana jabolka smo poslali učencem osnovne šole Bratov Polančičev v Mariboru. Pri uživanju slovenjgoriških jabolk jim želimo: »Dober tek«!

Lidija Kocuvan
6. b. Cerkvenjak

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Prikazujemo vam posnetek »Slavekove godbe na pihala« iz Gradišča, ki je nastal leta 1936. Ta godba je bila ustanovljena leta 1933 pod vodstvom SLAVKA BELNA iz Gradišča. Po osvoboditvi je godba na pihala delovala v okviru gasilskega društva Gradišče, nakar je bila razpuščena. Kljub temu pa se godbeniki pogosto zbero in zaigrajo, kot so to delali nekoč. Naš posnetek je nastal v času, ko člani godbe še niso bili poročeni. »Ko pa se je enkrat poročil prvi, smo se potem tudi vsi ostali«! To nam je povedal Edvard Fekonja iz Nadbišeca, ki je tudi sam v godbi sodeloval (klarinetist z aktovko).

OB DNEVU REPUBLIKE ČESTI TAJO

IGNAC GUMZEJ — ČEVLJAR.

Ptujska cesta, Lenart, čestita občanom ob velikem prazniku in se priporoča!

OB PRAZNIKU VSEH JUGOSLOVANSKIH NARODOV 29. NOVEMBRU POSILJA DELAVSKA UNIVERZA LENART OBČANOM ISKRENE ČESTITKE IN OBLJUBLJA, DA BO TUDI V BODOCE SKRBELO ZA IZOBRAZEVANJE ČLOVEKA!

GOSTINSKO PODJETJE
LENART s svojimi obrati:

»GROZD« Lenart

»Završka klet« Zavrh in
gostilna v Gradišču ter
Cerkvenjaku,

ZELI SVOJIM GOSTOM OB
DNEVU REPUBLIKE OBI-
LO VESELIH UR V SVOJIH
LOKALIH!

Potrebna bo pomoč širše družbene skupnosti

NERAZVITO OBMOČJE POTREBUJE INVESTICIJE — GOSPODARSTVO LENARŠKE OBČINE JE V ZACETNI FAZI RAZVOJA

Kmetijstvo v lenarški občini je v začetni fazi razvoja, prav tako ostale panoge gospodarstva. Sploh pa v občini ni nobene visokorentabilne proizvodnje, da bi se s pomočjo nje investiralo kmetijstvo.

Agrokombinat KZ Lenart je letos pridobil preko 400 ha novih površin. Za njihovo obdelovanje pa bo potreboval sodobno mehanizacijo, za nakup katere ni sredstev. Kombinat je banki predložil elaborat za najetje 360 milijonov din kredita, z lastno udeležbo 8 milijonov din. Banka pa že vnaprej sporoča, da sredstev ne bo na razpolago in s tem ne bo mogoče dobiti kredita.

Lenarški Agrokombinat ima tudi nerešena vprašanja izgradnje stanovanj za neposredne kmetijske proizvajalce.

Vsled kompletiranja zemljišč so precej dotrajanani lesenih hiš porušili, sedaj pa nastane vprašanje izgradnje novih stanovanjskih poslopj. Sama delovna organizacija nima na razpolago dovolj sredstev, prav tako ne stanovanjski sklad občine, ki ima sredstva že za leto naprej angažirana. Trenutno polovica zaposlenih delavcev na Agrokombinatu stanuje v neprimernih stanovanjih, predvsem v starih viničarijah.

Za potrebe lenarškega Agrokombinata je bilo do sedaj zgrajenih samo 6 družinskih stanovanj. V Voličini so letos nameravali zgraditi 8 stanovanjski blok za Agrokombinat in prosvetne delavce, do realizacije pa ni prišlo. V sedemletnem planu imajo predvideno izgradnjo 35 družinskih stanovanj, kar je se-

veda malo, vendar bo še to težko realizirati.

Kolektiv Agrokombinata KZ Lenart si prizadeva rešiti kmetijstvo izgubo, kar mu je uspelo glede na pozitivni rezultat proizvodnje v letošnjem prvem polletju.

Agrokombinat je v začetni fazi razvoja in mu ni mogoče naenkrat ustvariti večjih skladov. Lastno udeležbo pa mora imeti: pri nakupu zemljišč in arondaciji, za regulacijo Pesnice, za melioracijo velikih površin v Pesniški dolini, za nabavo mehanizacije, za organizacijo proizvodnje na pridobljenih zemljiščih, za izgradnjo potrebnih objektov (pitališča, farme za krave molznice, za uskladiščenje krmne baze svojega območja) in za izgradnjo sadnih plantaž.

Agrokombinat KZ Lenart ima velike obveznosti. Veliko jih bo skušal rešiti sam, za mnoge pa bo potrebna pomoč širše družbene skupnosti.

Pomisli - ugani

Točen odgovor uganke objavljene v 20. številki glasi: **POSNETEK JE NAPRAVLJEN V VOLIČINI PRI ODKUPU SADJA.**

Nagrado bo tokrat dobil **VINKO REPIČ** iz Zg. Voličine 22.

Dragi bralci, danes je vaša naloga, da uganete, **KJE IN OB KAKŠNI PRILOŽNOSTI JE NAPRAVLJEN ZGORNJI POSNETEK?**

Odgovore pošljite v uredništvo do 10. decembra 1964.

Po 26. členu zakona o družbeni kontroli cen (Ur. list FLRJ št. 30/62) je skupščina občine Lenart na seji dne 21. 10. 1964 sprejela

ODLOK

o kontroli cen obrtnih storitev

1. člen

Cene in tarife (v nadaljnjem besedilu »cene«) obrtnih storitev, ki jih opravljajo obrtne gospodarske organizacije, lastniki zasebnih obratov in druge pravne osebe neposredno vsem vrstam potrošnikov, kontrolira pristojni upravni organ skupščine občine Lenart, po določilih zakona o družbeni kontroli cen in po tem odloku.

Ne kontrolirajo se cene in tarife obrtnih storitev, katere opravljajo obrtne organizacije drugim gospodarskim organizacijam na osnovi pogojev o sodelovanju ali javne licitacije.

2. člen

Upravni organ pristojen za cene skupščine občine Lenart kontrolira cene posameznih, točno opisanih storitev in cene režijske ure, po kateri se zaračunavajo posamezne storitve.

3. člen

Po tem odloku se kontrolirajo cene tistih obrtnih dejavnosti, ki so navedene v »odredbi o gospodarskih organizacijah, ki se štejejo za storitvene obrtne in gradbene gospodarske organizacije v smislu zakona o prispevku iz dohodka gospodarskih organizacij« (Ur. list FLRJ, št. 18-312/61), v »odredbi o gospodarskih dejavnostih, ki se štejejo za obrti« (Ur. list SFRJ, št. 49-674/63) ter v »odredbi o obrtnih gospodarskih dejavnostih« (Ur. list SRS št. 10-62/64).

4. člen

Poleg zgoraj navedenih obrti se kontrolirajo tudi cene prevozov blaga z motornimi vozili in cene prevozov potnikov z avtotaksiji.

5. člen

Družbena kontrola cen po določbah tega odloka ne obsega tistih storitev, katerih cene so določene, oziroma za katere je (ali bo) določen način oblikovanja z zveznimi, republiškimi ali občinskimi predpisi.

6. člen

Obrtne gospodarske organizacije, lastniki zasebnih obratov in druge pravne osebe, ki opravljajo obrtne storitve, morajo poslati pristojnemu upravnemu organu skupščine občine Lenart pismeno obvestilo o storitvah katerim nameravajo zvišati obstoječe ali na novo oblikovati cene, ki so po tem odloku pod kontrolo. V pismenem obvestilu morajo obrazložiti in izkazati vzroke, ki opravljajo povzročanje cene ter na zahtevo pristojnega upravnega organa za cene skupščine občine Lenart predložiti ustrezno dokumentacijo.

7. člen

Pristojni upravni organ skupščine občine Lenart presodi ali je v obvestilu

navedeno zvišanje cene upravičeno ali ne. O svojem stališču mora izdati pismeno obvestilo (odločbo) v petnajstih dneh od prejema obvestila.

Pred prejemom pismenega obvestila obrtna gospodarska organizacija, lastniki zasebnih obratov in druge pravne osebe, ki opravljajo obrtne storitve, ne smejo pričeti posloovati po novih cenah.

8. člen

Obrtna gospodarska organizacija, lastniki zasebnih obratov in druge pravne osebe, ki opravljajo obrtne storitve, imajo zoper odločbo, s katero se zadrži zvišanje cene, pravico do pritožbe na pristojni upravni organ skupščine okraja Maribor.

9. člen

Obrtne gospodarske organizacije, lastniki zasebnih obratov in druge pravne

osebe, ki opravljajo obrtne storitve, morajo obvestiti upravni organ skupščine občine Lenart, ki je pristojen za cene, če nameravajo zvišati cene nad nivo cen, ki so veljale na dan 1. 8. 1964.

Vse obrtne gospodarske organizacije, zasebniki in pravne osebe, ki opravljajo obrtne storitve, ki so po tem odloku pod kontrolo cen, so dolžne dostaviti pristojnemu upravnemu organu za cene skupščine občine Lenart svoje cenike, veljavne na dan 1. 8. 1964.

10. člen

Tržna inšpekcija skupščine občine Lenart neposredno opravlja inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem tega odloka.

11. člen

Kršilec določil tega odloka se kaznuje po zakonu o družbeni kontroli cen (Ur. list FLRJ, št. 30-302/64).

Škoda v sadjarstvu in vinogradništvu

SLABO VREME ONEMOGOČILO PRAVOCASNO TRGATEV V SELCIH BI POTREBOVALI SODOBNO STISKALNICO ZA GROZDJE

Preko dvajset dni je skoraj nenehno deževalo in vsi smo imeli občutek, kot da ne bo prenehalo. Nervozno smo čakali lepega vremena in pri tem mislili na škodo, ki je nastajala v vinogradih in sadovnjakih.

Mnogim so Selce poznane, bodisi zato, ker so tu dobili dobro vinsko kapljico ali so jih očarale sanjave breskve, morda so našli zadoščenje ob uživanju prelepih hrušk ali rumeno rdečih jabolk. Selce so v osrčju Slovenskih goric znane kot odlični sadjarski center. Iz dneva v dan pa je ta center obsežnejši, ker obnavljamo plantažne nasade.

Letos rodnost že obstoječih plantaž in nasadov ni bila tolikšna, kot se je pričakovalo, ker je muhasto vreme preko poletja poskrbelo za boleznin in škodljivce nasadov, tako da nam klub veliki požrtvovalnosti strokovnega osebja in delavcev ni uspelo 100 odstotno zatreti vseh bolezenskih klic, ki so se razvile že par minut po izvršeni karanteni.

Kljub temu je ekonomski enoti Selce uspelo doseči lepe uspehe kot v plantažah, tako tudi v ostalih nasadih. Tudi zadnja faza dela, to je obiranje sadja in trga-

tev, bi bila uspešno zaključena, če nas minulo jesensko deževje ne bi toliko zadrževalo, tako je tekom deževja zrelo sadje odpadlo in pričelo gniti. Pred deževjem je ostalo za trganje sadja še okrog šest vagonov, v glavnem prvovrznega sadja. V času deževja je zaradi zrelosti in vetra precej odpadlo. Od omenjenih šest vagonov je odpadlo na industrijsko predelavo 40% sadja. Če računamo ceno prvovrznega sadja po 90 din za kg, industrijskega pa 30 din za kg, dobimo že pri kg razliko za 60 din. Torej, če je od šest vagonov trganega sadja odpadlo 40% za industrijo, je že tukaj izguba okrog 1.400.000 din.

Se težavnejše je bilo z grozdem, ki je na deževno vreme občutljivo in je bolj podvrženo hitrim kemičnim spremembam. Trgatev grozdja naj bi bilo svečano opravilo, plod dela in skrbi nemurnih vinogradnikov skozi vse leto. Vsled prezrelosti in slabega vremena pa je letos mnogo grozdja segnilo. Tako je ostalo na obratu Selce, prve dni novembra, za trgatev še za okrog 27.000 litrov belega vina in okrog 2 do 3.000 litrov črnine in samorodni-

ce. Od tega je vsled deževja 20% propadlo, kar je okrog 6.000 kg grozdja, odnosno okrog 4.800 litrov mošta. Od ostalega grozdja za trganje je še 25% gnilega. Gniloba je delno žlahtna in sicer na sortah: rdeči traminec, laški in renški rizling. Na ostalih mešanih sortah pa je bila gniloba škodljiva, ker več ali manj negativno vpliva na vino. Grozdnega jagode, ki so napadene, razen od plemenite gnilobe, nimajo več pravilne sestavine. Poleg manjše količine sladkorja imajo več ali celo preveč kisline, celo osetne in druge škodljive snovi, ki jih ustavrja zrak v napečeni jagodi na njeni zunanji površini ter v notranjosti sami. Kletarjenje takšnega mošta in pozneje vina je mnogo težavnejše. Vsa snov je prezrela in začne rjaveti, kar zahteva precej močno žveplanje, ker se žveplov dvokis prehitro veže z odvečnim kisikom in postane kmalu neučinkovit. Mošt, ki je iz gnilega grozdja, moramo močno žveplati, da se izognemo raznim napakam v vinu, čeprav se s tem ustvarja v vinu več nepotrebnih soli, kot so kalijev sulfat in drugo.

Poleg kvalitete, ki je za 20% manjša in znaša primanjkljaj okrog 6.000 litrov mošta, pa je

(Nadaljevanje na 8. strani)

zdravje — zdravje — zdravje — zdravje — zdravje — zd

Omarica za prvo pomoč

Janez se je vrezal v prst. Po nesreči si je prst zavil v umazani robec in dejal: »Saj to ni nič, bo že bolje!« Cez nekaj dni je moral k zdravniku. Prišel je v zadnjem trenutku. Umazan robec mu je povzročil zastrupitev.

Podobni primeri so pri nas pogosti, mi pa jih skušajmo preprečiti. Napravimo si manjšo omarico za prvo pomoč in jo obesimo v suh in hladen prostor. Omarica naj bo stalno zaklenjena, da ne bodo po njej brskali otroci. V omarico bomo dali povoje, sterilno gazo, stekleničko razkužila, mast z antibiotičnim sredst-

vom, nekaj škatlic tablet proti glavobolu, Borove tablete, kapljice za srce za staro mamo in še kaj. Tako bomo imeli najnujnejše pri roki za slučaj nesreče in ne bo prišlo do zastrupitve. Bolje je ukrepati takoj, kot pa takrat, ko je že prepozno!

Starih zdravil, ki jih ob boleznih nismo porabili, ne hranimo predolgo, ker so bolj v škodo, kot v korist.

Zgoraj omenjena zdravila uporabljamo po navodilih zdravnika ali po navodilih, ki so jim priložena.

Skušajmo si pravočasno pomagati sami, ker bomo koristili sebi in družbi.

FILMSKI *spored*

GRADISČE

29. novembra — V KREMLJIH VOHUNOV — am. kriminalni film. 6. decembra — PONOSNI UPORNIK — am. barvni kavbojski film

LENART

29. novembra — TONKA — am. barvni film. 6. decembra — IMITACIJA ZIVLJENJA — am. barvni film

VOLICINA

29. novembra — PESEM UPORNIKOV — meh. film. 6. decembra — DOM NA GRICU — am. melodrama

OGLAS

Takoj sprejmemo hišno pomočnico, po možnosti iz bližine Lenarta. Plačamo ugodno. Osebo ali pismo se oglasite na uredništvu Domačih novic.

ZNAJO POSTREČI

Ob času obiska književnikov iz BiH je bil za nje prirejen sprejem v Zavrhu. Ob tej priložnosti je Gostinsko podjetje Lenart pokazalo, da zna postreči z domačimi specialitetami.

Gostišče v Zavrhu dobiva vedno lepši izgled. Poleg kleti sedaj urejujejo posebno sobo v slovenjgoriskem stilu.

V ta kraj goste privablja lep razgled, domača jedila in dobre pijače.

RENTGEN SO MONTIRALI

V Zdravstvenem domu Lenart so dogradili prostor v katerem bo v bodoče novi rentgen. To je začasna rešitev, ker bodo prihodnje leto pričeli z izgradnjo novega zdravstvenega doma. S pomočjo tega rentgena bodo mogoči hitrejši pregledi 822 oseb, ki so bile na nedavnem fluorografiranju osumljene, da bolujejo za TBC.

Naši kraji na letu 1000

Piše: Franc Suman (32)

3. dr. Theobald Zirngast, od l. 1901 do 1907, 4. dr. Alojz Kraigher od 1908 do 1914, pisec romana »Kontrolor Škrobar« ter prijatelj in gostitelj Ivana Cankarja, 5. dr. Bruno Weixl do leta 1941. Od leta 1941 do 1945 je opravljal službo zdravnika v Gradišču dr. Ludvik Kramberger iz Lenarta. Sedaj pa opravlja tu službo sin omenjenega dr. Jože Kramberger.

Prva porodna pomočnica (babica) v Lenartu je bila v l. 1789 Barbara Zirngast. V tem času je bilo prepovedano Ani Grill vršiti pomoč pri porodu, kakor tudi vso drugo mazaštvo.

Ze od nekdanj je bilo pri nas slabo poskrbljeno za zdravljenje živine. Ta je bila dolgo prepuščena zdravljenju raznim mazačem,

ki so ponekod zdravili živino s precejšnjim uspehom, zato se je pri nas nekoč ustavilo zelo malo živinozdravnikov. Tukaj jih bom omenil v približnih časovnih razdobjih. Prvi živinozdravnik v Lenartu se pojavi okrog leta 1830, to je bil Janez Solak, za njim dr. Josip Jaras, ki je bil hkrati tudi zdravnik za ljudi, on je uspešno zdravil na obeh področjih do konca preteklega stoletja. V začetku tega stoletja je bil dr. vet. Fischer do l. 1908, nato dr. vet. Hinterlechner. Po končani prvi svetovni vojni je bil od 1920. do 1930. leta vet. Franc Samec. Za Samcem je bil dr. vet. Metzler, za njim pa vet. Srečko Kregelj, ki je bil v Lenartu od l. 1934 do 1941. Od l. 1941 do 1945 je bil v Lenartu živinozdravnik

dr. vet. Artenjak iz Ptuja. Bil je dober živinozdravnik in zaveden Slovenec. Po okupaciji od leta 1945 do 1952 je bil vet. Velimir Zavnik. Od 1952 pa vet. Ivo Rapoc in vet. Ludvik (Lujo) Polanec. Od 1958 pa tudi vet. Kramberger Slavko.

ŠOLA PRI LENARTU V SLOV. GORICAH

Kdor je pridno v Šolo hodil in pridno v šoli se učil, ta družbi bo koristil ter vse težave v življenju bo prebrodil.

(F. Suman)

Ljudski pregovor vseh časov pravi: »Človek se mora do smrti učiti!« Šola je druga mati, ki

spremlja človeka od zibelke do groba. Vedno, kadar te ponese pot mimo šole, se spomni, koliko koristnega si se v šoli naučil — vprašaj se, ali vse to s pridom uporabljaš?

Kdaj je bila šola v Lenartu ustanovljena, se ne more zanesljivo ugotoviti.

Cesarica Marija Terezija je po l. 1756 začela ustanavljati šole po farah. Vendar so šole že prej obstojale. V Mariboru bi naj bila šola že v letu 1452. V Rušah pa že v l. 1644, tam je bila višja šola, ki je bila predhodnica mariborske gimnazije, ki je bila ustanovljena leta 1758.

(Se nadaljuje)

Po naporni hoji so prispele v mesto. Sorodniki so jih z veseljem sprejeli, ker se že dolgo niso videli. Kranjčeva sta jim dala nekaj jaje in piščanca, tega pa so bili še nad vse veseli. V mestu je bilo te stvari težko dobiti. Otroka sta si ogledovala mesto, prvič sta videla vlak in film.

Ko sta zagledala film, nista mogla razumeti, kako je mogoče, da ljudje hodijo po platnu. Pojav sta si vsak po svoje tolmačila. Nobeden pa ni vedel nič točnega... V mestu je bil lep grad. O gradovih so včasih pripovedovali strašne stvari. Tokrat v gradu ni bilo graščaka, sedaj je bil tu dom za onemogle.

Iz mesta so si prinesli nekaj starih oblek. Sorodniki so menili, da se ponošene obleke na kmetih še dajo nositi. Kranjčevi so se tako preskrbeli z oblačili za zimo. Za nove obleke niso imeli sredstev. Jakee se je popolnoma vživel v domače okolje in je zaprosil starše, da ostane doma. Misli je tudi na stričeve.

»Kaj bodo rekli, če me ne bo nazaj?« Ostal je doma. Ugajala mu je družba treh bratov in doma je bilo manj dela. Nekaj časa so bili otroci sproščeni, čez čas pa so prišle v hišo težave. Sosedje, ki niso imeli veliko zemlje, so se zaposlili v kmetijski zadrugi ali v sosednjem mestu. Jakeev oče pa ni šel nikamor in pri hiši ni bilo rednih dohodkov.

IZ naših delovnih KOLEKTIVOV

Leta 1962 je bil v Lenartu ustanovljen Komunalni zavod. Z rednim poslovanjem je začel leta 1963. Njegov namen je baviti se z dejavnostmi, ki so bile prej v kompetencah občine. Zavod je premagal začetne težave, kupil potrebne prostore in je pričel uspešno izvajati dela za katera je bil imenovan. O dejavnosti Komunalnega zavoda Lenart vam bo kaj več povedal direktor LUDVIK ŠTELČER:

V našem zavodu je zaposlenih 24 delavcev in uslužbencev. Skrbimo za vodovodno omrežje v občini, urejamo ceste, pokopališča in drugo. Letos smo potegnili novo vodovodno omrežje na Mariborski cesti v Lenartu. Možnost priključka na lenarški vodovod ima Gočova in Radehova. Prebivalci teh območij pa se bo-

rezervoarju. Minule poplave vodovoda niso poškodovale.

37 KM CEST

Naš zavod ima v oskrbi 37 km cest IV. reda. Za vzdrževanje teh cest imamo letos na razpolago 4.286.000 din, kar zneso na en km 115.999 din. En kubik gramoza stane 4.500 din povprečno, potrebno pa je še plačilo delovne sile idr. V primerjavo moram povedati, da Cestno podjetje Maribor porabi za en km ceste od 600 do 800.000 din.

Za nas so najvažnejše ceste, kjer so avtobusne zveze. Najvažnejša od teh je vsekakor cesta Žiče—Zg. Ščavnica. Cesta Gradišče—Porčič—Lenart je v zelo slabem stanju. Vzrok zato je blato,

KOMUNALNI ZAVOD

do morali dogovoriti in zbrati potrebna finančna sredstva, da bodo imeli čimprej napeljana vodovoda.

V zadnjem času smo po naročilih kmetov napravili precej studenčnih vodovodov, to je dokaz, da se naša kmečka gospodarstva modernizirajo.

Za letošnjo ureditev krajevne vodovoda v Lenartu smo vložili preko 2 milijona sredstev. Prihodnje leto bomo uredili vodovodno omrežje v novem naselju izpod Lenarta.

Včasih se dogodi, da v lenarškem vodovodu zmanjka vode. Vzrok zato je iskati v pomanjkljivostih v začetku gradnje vodovoda. Mnogo stvari je bilo napravljeno površno. Letos smo imeli 14 okvar in smo vse prej popravili kot v 6 urah. Zaenkrat črpamo samo eno tretjino vode, ki je na razpolago v gočovskem

ki ga na cesto nanašajo traktorji od lenarškega agrokombinata, ki ima tukaj svoje njive. Omenjena cesta je tem slabša, čim slabše je vreme. Odvoza z njiv pa se ne da preprečiti, ker je nujno potrebno.

Pričakujemo, da bomo prihodnje leto dobili na razpolago več sredstev za urejanje in vzdrževanje cest. Trenutno imamo največji problem na cesti Zg. Ščavnica—Lokavec. Za zemeljska dela je bilo do sedaj vloženo 2 milijona din. Ni pa sredstev za ureditev terena, za kar pa je potrebno še okoli 880 kubičnih metrov gramoza. Sredstva in rednega delavca za omenjeno cesto smo predvideli, kar pa ni rečeno, da bomo sredstva tudi v resnici dobili od sklada za komunalne potrebe družbenega standarda.

SVOJCI NAJ BI PREKO VSEGA LETA SKRBELI ZA GROBOVE

Naš zavod vzdržuje 8 pokopališč. Predvidevamo, da bomo na teh pokopališčih postopoma uredili ograje, ker morajo biti ograjena po samem zakonu. Letos smo v grobem uredili pokopališke poti in mrtvašnice. Nabavili smo tudi najnujnejšo opremo za potrebe pokopališč. Za letošnje urejanje pokopališč smo porabili okoli 2 milijona din. Letos smo tudi grobarje socialno zavarovali in jim teče delovna doba. Delajo pa polovično delovni čas. Grobarji pri nas do sedaj niso bili zavarovani.

V Lenartu kot najbolj strnjene naselju v občini se kaže potreba po sodobno urejeni mrliški vežici. Ta naj bi služila sodobnejšemu načinu pokopavanja. Računamo, da bomo mrliško vežico v Lenartu pričeli graditi prihodnje leto.

Naslednje leto bomo v Gradišću razširili pokopališče in uredili poseben prostor za smeti. Do sedaj smo velikokrat opazili, da tisti, ki vzdržujejo grobove, smeti ne nosijo na določeno mesto, včasih jih celo mečejo preko ograje. Svojcem, ki urejujejo grobove bi svetovali, da naj bodo grobovi vzdrževani preko vsega leta, ne samo na dan mrtvih.

SLABE TEHTNICE

Letos nam je kontrola meril iz Maribora zaprla tri tehtnice, ki so bile za tehtanje nesposobne. Tehtnice smo dali v popravilo in so bile ponovno kontrolirane. Popravilo nas je stalo 900.000 din. V Benediktu in Lenartu bo potrebno tehtnico prenesti na primernejše mesto ter urediti teren. Okoli tehtnice v Lenartu je te dni veliko blata, terena pa se ne splača utrjevati, ker bodo tehtnico kmalu preselili.

OSEBNI PREJEMKI IZPOD 25.000 DIN

Osebnih dohodkov v našem zavodu so bili letos povprečno 33.000 din. Najnižji osebni dohodek pa je še vedno 24.000 din. Računamo, da se bo prihodnje leto ta delno zvišal. Pri nas so delavci plačani po učinku. Tako da osebni prejemki niso stabilni, temveč se izplačujejo po vložnem delu, to pa je pri nas odvisno od raznih faktorjev.

Za razvoj športa je potreben interes občanov

Mnogi si želijo, da bi se v Benediktu razvila športna dejavnost. Morda bo kdo rekel, da pri nas za šport ni pogojev. Ta bo imel prav samo toliko časa, dokler bodo ljudje, ki delajo na področju športa ostali brez pomoči občanov. Športna oziroma telesnovzgojna dela ne bo mogel premakniti en sam človek. Potrebna je pomoč in razumevanje ljudstva in vseh družbenih organizacij.

Mnogo je pionirjev in mladine, ki bi radi svoje sposobnosti pokazali prav na področju športa. Dajmo jim možnost za zdravo razvedrilo in zadovoljili bomo njihovim notranjim potrebam po udejstvovanju. Hvaležni nam bodo. Pri nas spet nastane problem

okrog sredstev za nabavo rekvizitov in za ureditev igrišč. Problem bo potrebno čimprej rešiti, če hočemo, da se bo šport razvijal tudi na podeželju in sploh v občini. Potrebno bi bilo, da bi se učitelji telesne vzgoje iz vseh šol v občini enkrat zbrali in bi se pogovorili o prihodnjem razvoju telesne vzgoje v občini.

V okviru občinske zveze za telesno kulturo bi se naj ustanovili strokovni odbori za rokomet, odbojko, atletiko itd. Odbori naj bi poskrbeli, da bi spomladi že začeli s tekmovanji v občinski pionirski ligi. Na tekmovanjih naj bi sodelovala vsaka šola, kar bi vplivalo na ustanavljanje šolskih športnih društev.

Matija Gjerkeš

Želijo si kinoprojektor

Z adaptacijo združnega doma v Cerkvenjaku za gospodarske namene, so istočasno delno adaptirali tudi kulturni del. Izvršene so tudi priprave za montiranje kinoprojektorja.

V dvorani pa bo potrebno urediti kurjavo, da bi se potem lahko vršile kinopredstave in ostale kulturne prireditve. V ta namen bo zbranih 900.000 din od krajevnega samoprispevka, ostala sredstva pa bo potrebno zasigurati z družbenim planom ali preko kreditov. Precej sredstev bo potrebnih tudi za kinoaparaturu.

Škoda v sadjarstvu in vinogradništvu

(Nadaljevanje s 6. strani)

padeč tudi na kvaliteti zaradi manj sladkorja. Kvaliteta je za 20 odstotkov manjša, zaradi že omenjene gnilobe in precejšnje manjke sladkorja. Mošt bi v normalni jeseni moral imeti okrog 17 stopinj (Klosterneiburskih), to je 17 gramov sladkorja v 100 gramih mošta, kar bi ustrezalo okrog 11 volumnih procentov alkohola. Toda po deževju je mošt tehtal s tem, da smo za trgatve prezrelega in odpadajočega grozdja s trsov imeli skoraj enkrat več stroškov trgatve. V normalnem vremenu bi morale namreč 30 ljudi, (če bi ti delali po osem ur dnevno in če je norma na uro v slabih pogojih 20 kg) potrgati dnevno 4.800 kg grozdja in bi trgatve morale biti zaključena v petih dneh. Sedaj pa smo imeli vsaki dan v trgatvi 60 ljudi, ki so delo opravili prav tako v petih dneh, po čemer vidimo, da se je število ur trganja vsled deževja kar podvojilo, s tem pa so se enkrat povečali stroški trgatve.

Muhasto vreme nam je zagodlo še drugje. Po zboljšanju vremena smo vso razpoložljivo redno in priložnostno delovno silo dali v trgatve, kar je imelo za posledico, da so imele stare slovenske preše na »sleme« pre malo kapaciteto, da bi lahko v 24 urah iztisnile iz grozdja, en dan nabrano grozdje. V toku 24 ur je ekipa za prešanje na dveh stiskalnicah sprešala okrog 12.000 kg grozdja, to je okrog 10.000 litrov mošta. To nam da misliti, da bo DE Selce morala računati na modernejšo stiskalnico, ki bo v slučaju takšnega navala grozdja uspela v kratkem času iztisniti veliko količino grozdja.

Kapaciteta dveh kleti s katerimi DE razpolaga v Zavrhu in Selcih znaša okrog 60.000 litrov in bi v sedanjem obsegu gospodarstva zadoščala. Vsi ti podatki o gospodarstvu v Selcih so je pr blizina slika trenutnega dela, nedvomno pa realne številke moje razlage nekoliko varirajo, odnosno ni v moči prikazati definitivnih rezultatov, niti se ne da opisati nešteto drugih organizacijskih problemov, ki v vsaki proizvodnji nenehno nastajajo.

Vsekakor ne moremo mimo tega, da ne bi pohvalili strokovno osebje tega obrata, ki zna trenutno rešiti vsak še tako pereč problem, na drugi strani je za pohvaliti delovni kolektiv, ki realizira direktive strokovnega osebja.

Naloge našega socialističnega kmetijstva so vedno večje in zahtevnejše. Le te sprejeti ni problem, težje jih je izvajati. Toda strokovno osebje lenarškega Agrokombinata bo tem problemom kos, saj vidimo, da produktivnost njegovih ekonomskih enot stalno narašča in se korakoma približuje višini kmetijsko naprednih držav.

(Napisano v začetku novembra 1964). Ing. Jože Pučko